



VELJESVIESTI

TURUN SOTAVETERAANIT RY:N JÄSENLEHTI

2/2014



Syyskuun neljäntenä
Sivuilla 3-5

Kylmää syksyä



Kevään Veljesviestin jälkeen on vietetty kuuma kesä ja veteraanien kuntoutusrahojen kannalta kylmä syksy. Kerronpa mitä on tapahtunut.

Vuonna 2011 budjettiriihessä sotaveteraanien kuntoutusmäärärahoja yritettiin ensimmäistä kertaa karsia. Kun ei muu auttanut, sata veteraania kiipesi eduskuntatalon jyrkkiä portaita kertomaan eduskuntaryhmille mielipiteensä tästä. Se tepsii. Eduskunta päätti yksimielisesti 5.12.2012, että määrärahat säilytetään riittävällä tasolla ainakin vuoteen 2017 saakka ja lisäsi budjettiin kuusi miljoonaa euroa. Silloin määräraha oli 36,6 miljoonaa euroa.

Vuoden tämä eduskunnan päätös piti. Jo vuoden 2012 riihessä valtionvarainministeriön virkamiehet esittivät karsintaa, mutta kovan väännön jälkeen summa piti ja juhlakokouspäätös tehtiin. Sama toistui viime vuonna. Virkamiesesityksessä ehdotettiin huomattavaa karsintaa ja jopa veteraaniasioita hoitava sosiaali- ja terveysministeriö oli valmis karsintaan. Riihessä summaan saatiin lisää sen verran, että supistukseksi jäi kaksi miljoonaa euroa, joten tänä vuonna on ollut käytettävissä 34,6 miljoonaa.

Nyt eduskunnassa olevassa budjettiesityksessä veteraanikuntoutukseen tarkoitettua määrärahaa on karsittu viisi miljoonaa euroa eli siellä on nyt vain 29,6 miljoonaa. Käsitämätöntä on, että myös STM on sitä mieltä, että se riittää. Karsinnan perusteena on käytetty veteraanien supistuvaa määrää.

Tämä peruste on väärä, sillä vanheneva, nyt keskimäärin jo 90 vuoden ikäinen veteraani tarvitsee toimintakykynsä ylläpitämiseksi vuosittaisen kuntoutusjakson lisäksi enemmän toimenpiteitä elämänsä jokaisena päivänä ja se maksaa enemmän veteraania kohti.

Siis, jos halutaan toteuttaa eduskunnan yksimielinen tahto riittävistä kuntoutusrahoista, tarvittaisiin vii-

den miljoonan karsimisen sijaan lisää rahaa.

Karsintaperusteena on käytetty myös sitä, että tällä hetkellä kaikkia rahoja ei ole käytetty, vaan niitä on vähän palautettu. Se ei kuitenkaan merkitse, etteikö veteraanien kunto edellyttäisi lisää rahaa, vaan sitä, että kunnissa ei ole saatu luotua hyviä käytäntöjä veteraanien kunnon arvioitiin eikä menetelmiä rahan käytön seurantaan siten, että myös vuoden lopussa olevat tulevat varmasti käytetyksi.

Eduskuntaryhmissä näytetään ymmärtävän, että karsinta on kohtuuton, mutta mitä tapahtuu? Eduskuntaryhmit ovat jättäneet yhteisaloitteen, jossa veteraanien kuntoutusrahaa korotetaan yhden miljoonan verran. Siis karsintaa tämän vuotiseen jäisi neljä miljoonaa, eli yli kymmenen prosenttia.

Kuitenkin julkisuuteen on annettu tieto, että lisäys olisi neljä miljoonaa. Budjetissa on kyllä kolme ylimääräistä miljoonaa, mutta ne eivät ole ensi vuonna n. 23 000 sotaveteraanien kuntoutukseen, vaan sotainvalideille. Heille varataan tämä raha, kun on tarkoitus alentaa kotipalveluihin oikeuttavaa haittaprosenttia kahdestakymmenestä viiteentoista prosenttiin 1.7.2015 lähtien. Tämä koskisi vain vajaata 500 sotainvalidia. Kun kyseessä on subjektiivinen oikeus, se merkitsee automaattisesti vuoden 2016 budjettiin kuuden miljoonan määrärahaa. On ikävää, että näin ilmeisesti väärinymmärryksen seurauksena sotainvalidit ja muut sotaveteraanit joutuvat vastakkain arvioitaviksi. Ja tulos on sotaveteraaneille kohtuuton.

Lokakuun puolivälissä olin kuuluttavana Sotaveteraaniliitin asiantuntijana valtionvarainvaliokunnan kunta- ja terveysvaliokunnassa yhdessä Sosiaali- ja terveysministeriön, Valtionkonttorin ja Sotainvalidien Veljesliiton edustajien kanssa. Masentavaa oli, että lääninhallituksessa kaksi

vuosikymmentä STM:n työntekijänä ja sinä aikana neljäätoista sosiaali- ja terveysministeriä palvelleena en ollut yhtä kurjassa tilanteessa kuin nyt. STM ilmoitti, että nyt miljoonalla koroitettu, eli oikeasti neljällä miljonalla karsittu raha, eli siis 30,4 miljoonaa riittää hyvin vähenevän veteraanijoukon kuntoutukseen. Onneksi kuultavista minulla oli viimeinen puheenvuoro, jolloin latelin jaoston jäsenille sellaiset faktat, jotka kiistatta osoittavat lisärahan tarpeen karsimisen sijaan. Jaoston jäseniin tuntui sanoma uppoavan, mutta Sosiaali- ja terveysministeriöön minulla ei taida nyt olla hetkeen asiaa. Jälkeenpäin saadun palautteen perusteella näyttää kuitenkin maksaneen vaivan.

Hyvät lukijat

Kaikki tuntuvat olevan samaa mieltä veteraanien oikeudesta kunolliseen vanhuuteen. He ovat lakisääteinen erityisryhmä, jonka asiat on hoidettava. Eduskunta on sen luvannut. Saa nähdä mitä tapahtuu ensi vuonna.

Kaikesta huolimatta toivotan kaikille lukijoille lämminhenkistä joulun odotusta, terveyttä ja iloista mieltä vuotta 2015 odoteltaessa.

Pekka Paatero
puheenjohtaja



Jatkosodan päättymisestä seitsemänkymmentä vuotta

Torstaina 4. syyskuuta tuli kuluneeksi 70 vuotta siitä, kun jatkosodan aseet vaikenivat Suomen rintamalla. Päivää muisteltiin kaikilla Varsinais-Suomen sankarihaudoilla.

Kunniakäynnin ja seppeleenlaskun suorittivat Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiiri sekä Reserviupseeri- ja reserviläispiirit. Jatkosodan päättymisen muistamisen lisäksi yh-

tenä tavoitteena ja perinteen siirto veteraaneilta seuraaville sukupolville. Turussa veteraaniyhdistys vastasi seppeleenlaskusta, reserviläiset kunnia- ja lippuvartiosta.

Turun Sankariristillä 4.9. 2014

”Ylösousemuskappelin kelot lyövät hartaasti ja pitkään. Suuren, valkoisin ristin juurella kuuntelemme vakavina niiden sanomaa. Syyspäivä on hyvin kaunis, aamu oli usvaisen herkkä. Veteraanikuoro laulaa. Ajatuksissamme ovat muistot seitsemänkymmenen vuoden takaa.

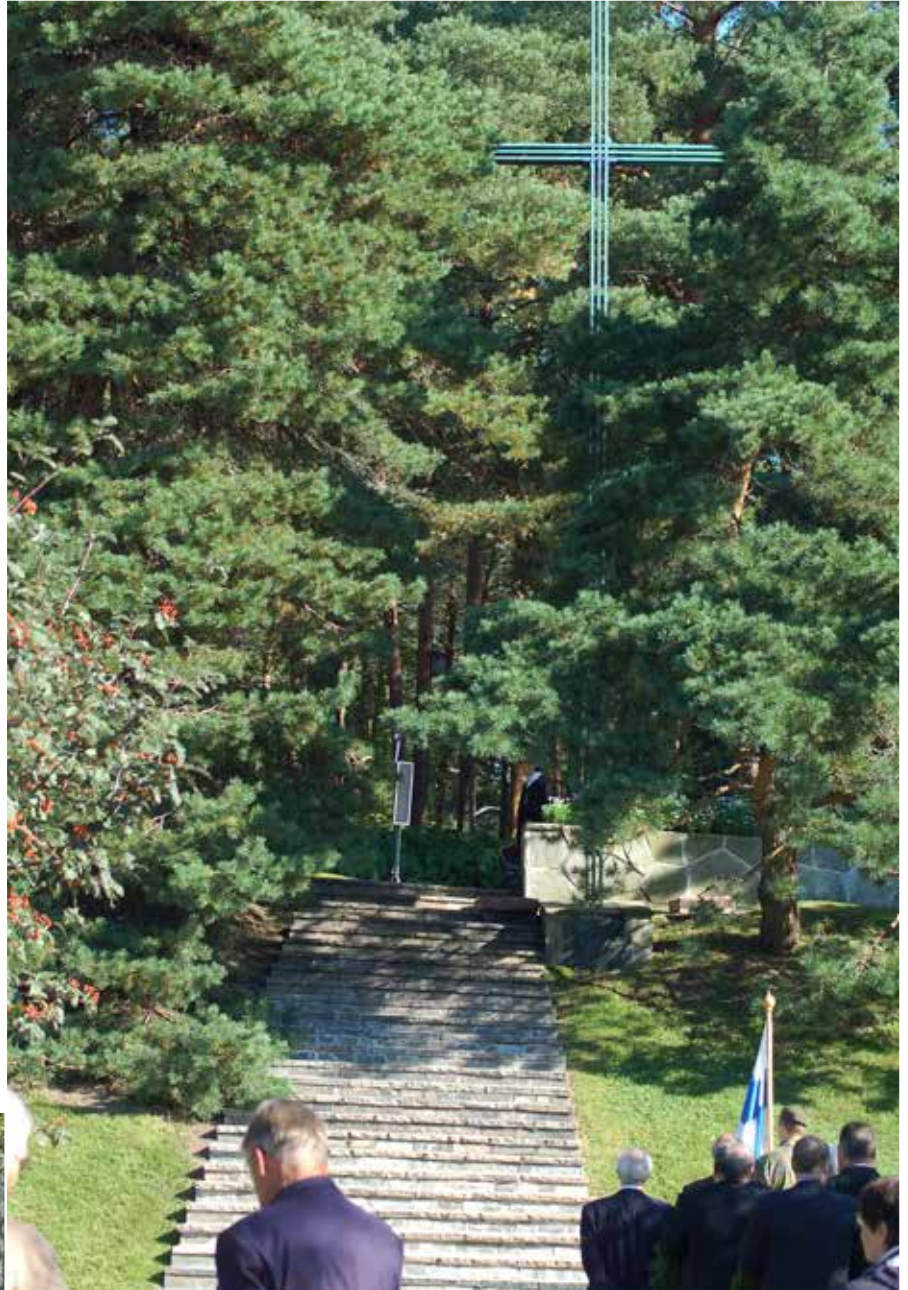
Vuosikymmenien aikana te kaatuneitten omaiset olette käyneet läheiseen haudalla muistolaatan äärellä. Mukananne on joskus kukka tai kynttilä. Vuosikymmenet eivät ole kadottaneet kaipausta. Katsotte syntymävuotta ja katsotte vuotta, jolloin hän kaatui. Niin lyhyt elämänmatka;

olisiko voinut olla toisinkin? Kaipaus ja kiitos ovat tänäänkin vahvasti läsnä. Ajattelen hetken omaa elämäni; olen tässä, kun isäni sai palata rintamalta kotiin. Siellä odotti äiti neljävuotiaan veljeni ja 2kk:n ikäisen siskoni kanssa.

Rovasti Anneli Rantalaiho

Mitä vanhemmaksi tulen, sitä enemmän mielessäni käyvät nuo raskaat ajat. Ajattelen heitä, joiden omainen katosi. Miten syvää tuskaa ja odotusta..odotusta. Vain vähän voin ymmärtää, millaisten menetysten luopumisten keskellä tuo sukupolvi on elänyt. He uurastivat itkien ja rukoillen.”

Eräs sotaorpo kirjoittaa (Lapin sotaorvot kirjasta): Muistan sen, että koko hautausmaan levyinen rivi oli yhtenä avohautana. Siunattavien sankarivainajien arkut oli jo laskettu hautaan, vain osa valkoisen arkun kannesta oli näkyvissä. Loppuosa hautarivistä oli vielä tyhjänä odottamassa uusia vainajia, ja ikävä kyllä niitä tuli paljon lisää. Isän menettämisen myötä lapsuus ja nuoruus menivät vastuun ja työn merkeissä. Ei ole ollut mahdollisuutta jakaa omaa selviytymistarinaa kenenkään kanssa. Lapsena olin arka ja aikuisenakin enemmän taka-alalla seurailijana. Kyllä muistelemisen satuttaa aina. Miksi juuri minun piti menettää isäni, olisiko ollut helpompaa, jos isä olisi saanut elää kanssamme?”





Turun Sotaveteraanien seppeleen laskivat Matti J. Paavola, Pekka Paatero ja Pentti Vanamo.

Jumalan sinisen taivaan alla saan vielä lausua siunauksen sanoja: Herra siunatkoon teitä, jotka tänään kunnioitatte sankarihaudoissa lepäävien muistoa ja varjelkoon teitä. Herra kirkastakoon kasvonsa teille, joiden sydämissä on vuosikymmenien kaipaus ja olkoon teille armollinen. Herra kääntäköön kasvonsa kaikille meille, jotka saamme elää vapaassa isänmaassa ja antakoon rauhan meille ja koko levottomaan maailmaan!

Laskemme seppeleen Turun sankarihautojen ristille ja lähetämme seppepartiot Maarian ja Kaksikerran sankarihaudoille.”





Ylikersantti ja "siltamestari"

Istahdin linja-autossa tutun sotaveteraanin viereen. Olimme jo aikaisemmin vuosien kuluessa silloin tällöin rupertelleet keskenämme. Itse asiassa meillä kummallakin on samanlainen suhtautumistapa satunaisiin vierustovereihin: "Ihmisten väliset puhekontaktit ovat elämää parhaimmillaan".

Vierustoverini on hymyilevä herrasmies, myhäilevä pyknikko. Katse on kirkas ja terävä. Ajatus ja puhe selkeä. Hän on selvästikin tyyppiltään sosiaalinen ja yhteisöllinen, minkä vuoksi hänessä on myös riipaus rohkeata ja kriittistä totuuden-

etsijää. Kun kysyn häneltä mahdollista haastattelua, tulee vastaus heti: "Olen Veikko Olavi Veistinen, syntynyt 9.3.1920 Velkuan Lailuodossa. Palvan kylään kuuluva saari oli alkuaan virallisesti Laitaluoto, mutta se väännyi kansan suussa ensin Laitluodoksi ja sitten Lailuodoksi."

Juttua kuunnellessani huomasin yhtäkkiä istuneeni oman pysäkkini ohii ja kysyin Veikolta, että sopisiko meidän jatkaa keskustelua hänen kotonaan? Myönteisen vastauksen jälkeen saavuimmekin Turun Ilpoisiin, jossa Veikolla on oma asunto kerrostalossa. Veikon keittiön kodikkaassa

ilmapiirissä tämä juttu syntyi.

- Pienen saaristolaispitäjän oloissa nuorimies sai opetusta maatalouteen liittyvistä rakentamisesta ja nikkaroinnista aina kalastuksen nikseihin saakka. Sen opin osittain kantapään kautta, että meri on tositilanteessa aina ihmistä vahvempi. Olen merielämään tottunut saariston poika. Syksyllä 1939 liityin suojeluskuntaan ja heti Neuvostoliiton hyökättyä Suomeen minut komennettiin Rymättylän Pakinaisten ilmavalvonta-asemalle, jossa palvelin talvisodan loppuun saakka saariston vartijana.

- Asevelvollisuuteni suoritin vuonna 1940 Turussa. Siellä suoritin myös aliupseerikoulun. Alikersanttina palvelin ensin Hangon lohkolla. Hankohan oli vuokrattuna talvisodan jälkeen Neuvostoliiton tukikohtaksi. Hangossa perustettu 17 divioona komennettiin heinäkuun 7 päivänä 1941 kauas Karjalaan Tohmajärvelle. Sieltä etenimme kohti itää ja Vieljärkeä, josta käännyimme kohti etelää Aunuksen Karjalaan ja Syvärin virran tuntumaan. Syvärillä ei ollut varsinaista kiinteätä rintamalinjaa ollenkaan, vaan parin kilometrin välein oli tukikohtia, joista partioitiin ympäristöön. Se oli yhdyspartiointitoimintaa ja etulinjaa jännittävimmillään. Koko ajan sai pelätä henkensä edestä. Haavoituin 19.9.1941 oikeaan lonkkaan, jossa on yhä edelleen kymmeniä pieniä sirpaleita. Olen 20 %:n sotainvalidi. Syvärin tuntumassa jouduin alikersanttina toimimaan myös joukkueen varajohtajana.

Tehokasta menoa taistelukoulussa

- Ehkäpä onnistuin joukkueen varajohtajana, koska minut huhtikuun alkupuolella 1943 komennettiin "taistelukouluun", jonka tavanomainen 6 kuukauden kurssi tiivistettiin tosi tiukaksi kuuden viikon kurssiksi. Aktiivisen päivän kesto oli kello 4.30:stä kello 22.00:een. Se oli todella tehokasta menoa. Taistelukoulun jälkeen sain komennuksen kouluttajan tehtäviin Jalkaväen koulutuskeskus 22:een, ensin Forssaan ja sitten Miehikkälään. Näissä tehtävissä sain ylennyksen kersantiksi.

- Kouluttajan tehtävät katkesivat kesäkuun alkupuolella 1944, jolloin minut komennettiin joukkueenjohtajaksi Laatokan itäiselle rannalle Viiteleen seudulle 5:een divisioonaan kuuluvaan täydennyspataljoona 5:een, joka yhdessä täydennyspataljoona 6:n kanssa yritti torjua venäläisten tekemää maihinnousua. Venäläisillä oli Laatokalla vahva laivasto-osasto antamassa tulitukea ja venäläiset maataistelukoneet olivat suomalaisten kiusana aamusta

iltaan. Suomalaisia lentokoneita ei näkynyt. Venäläisillä oli myös tykistöivoima.

Vaarallista väsymystä

- Noin kahden kuukauden aikana ei Laatokan itärannalla ollut peseytymismahdollisuuksia ollenkaan eikä sinne saatu puhtaita vaihtovaatteita. Myös elintarvikehuolto takkuili ajoittain. Puhtaan juomaveden puute oli kohtalokkainta. Meillä oli nälkä ja jano. Jatkuva taistelutilanne aiheutti vaarallisen väsymyksen.

- Vetäytymisen loppuvaiheessa elo- syyskuun vaihteessa vuonna 1944 olimme Impilahden kirkonkylässä Nietjärven tuntumassa. Taistelun melskeissä ja hygieenisten olosuhteiden heikennyttyä osa suomalaisista sairastui vaikeaan veriripuliin eli punatautiin. Vaikeimmin sairastuneet kuolivat. Itse kävin aivan kuoleman rajoilla. Minut löydettiin tajuttomana ase kädessä poteron pohjalta. Olin tajuttomana 3-4 vuorokautta. Virallisesti todettiin, että miehet taistelivat urhollisesti ja sisukkaasti. Monella miehellä oli kuitenkin sananmukaisesti "paskat housuissa". Se tilanne vasta sisua vaati!

Partiokomennus Mantsinsaareen

- Kesällä 1944 paluu Laatokan itäpuolelta Suomen rajojen sisäpuolelle tapahtui osittain niin epäinhimillisissä oloissa ja odottamattomissa sattumuksissa, että en mielelläni muistele niitä. Kuitenkin yhden tapahtuman haluan kertoa. Kiivaimpien taistelujen jo tauottua ja ollessani vasta heikkona toipilaana sairastamani punataudin takia minut komennettiin johtajaksi soutuvenepartioon, jonka tehtävänä oli soutaa ensin noin 10 kilometriä suoraan etelään Laatokan selälle ja sen jälkeen suunnata kurssi itään päin kohti Mantsinsaarta. Matkaa olisi saarettomalla ulapalla kertynyt yhteensä noin 40 kilometriä. Tehtävämme Mantsinsaarella olisi määritelty vasta lähdön hetkellä.



- Kieltäydyin tehtävästä vetoamalla siihen, että käytettävissä ei ollut tarpeeksi soutuaitoisia ja aavan vesialueen vaihteleviin olosuhteisiin tottuneita miehiä, että käytettävissä ei ollut navigointivälineitä ja että venäläinen laivasto-osasto ja ilma-osa jatkuvasti liikkuvat maataistelukoneet tuhoaisivat jo alkuvaiheessa suunnitellun soutuvenepartion. Vallitseva säätila Laatokalla oli lounaismyrsky. "Tämä olisi itsemurhapartio, jolla ei olisi mitään mahdollisuuksia päästä edes kohteeseensa."

Tapolan puhutteluun

- Minut vangittiin kieltäytymiseni takia. Yksinäisinä yön hetkinä pelkäsin saavani jopa kuolemantuomion. Väliuhan astuttua voimaan syyskuun alkupuolella 1944 jouduin divisioonankomentaja kenraalimajuri Kustaa Tapolan puhutteluun. Kerroin kenraalille "merielämään tottuneen saariston pojan" käsityksen olosuhteista ja tapahtumista. Tämän jälkeen minut vapautettiin ja sotilaspassiini ei tullut mitään merkintöjä kieltäytymisestääni. Kuitenkin tämä asia on vaivannut minua pitkään. En voi vielääkään pyyhkiä pois muististani sitä kuolemantuomion pelkoani.

- Syyt ja seuraukset ovat yleisemminkin kiinnostaneet aina minua. Media on tarjonnut viime aikoina kesän 1944 tapahtumista runsaasti uusia näkökulmia. Nyt jo tunnuste-



Avoimien ovien -pihatapahtuman keskustelussa yhdistyksen puheenjohtaja Pekka Paatero ja Veikko Veistinen.

taan julkisesti, että vihollinen pääsi kesäkuun alkupuolella 1944 yllättämään Suomen ylimmän sotilasjohdon. Todennäköisesti tämän vuoksi paikallisetkin johtoportaat epäonnistuivat ainakin osittain. Tilanteet kaatuivat päälle. Kärsimykset tulivat etenkin alimpien portaiden osaksi.

- Sotien muistoina minulla on talvisodan ja jatkosodan muistomitalit sekä VM 2. Siviilissä sain ylennyksen ylikersantiksi.

Kirkkojen rakentajaksi

- Kotiuttamisen jälkeen tartuin tarmokkaasti opintoihin. Valmistuin Turun Teknillisen Koulun talonrakennusosastolta rakennusmestariksi vuonna 1946. Tämän jälkeen olin useiden yksityisten yrittäjien palveluksessa rakennusmestarina mm. osallistumalla Merimaskun kirkon, Velkuan kirkon ja Pälkäneen kirkon peruskorjauksiin. Hyvänä piirtäjänä ja suunnittelijana tunsin olevani oikealla alalla. Rakennusalan työllisyystilanteen heikentyessä siir-

ryin vuonna 1958 valtion leipiin TVL:ään. Samalla suoritin tie- ja vesirakennusalan tutkinnon. En kuitenkaan ryhtynyt tiemestariksi vaan erikoistuin sillanrakentajaksi. Minua kutsuttiin epävirallisesti ”siltamestariksi”. Viimeinen suuri työni oli Tavassalon ja Kustavin välisellä tiellä sijaitseva Kaitaisten silta, yksi Suomen suurimmista. Se oli komea päätös uralleni.

Veikko Veistinen kertoo sujuvasti ja mielenkiintoisella tavalla elämäntarinaansa. Juttua olisi ollut pienen romaanin verran. Veikko on asunut Turun Ilpoissa eläkkeelle siirtymisensä jälkeen 1980-luvun alkupuolelta alkaen. Kodikkaan tuntuinen 2 huonetta ja keittiö sisältää runsaasti muistoja elämän varrelta. Suuressa kirjahyllyssä on lasten ja lastenlasten valokuvia, ylioppilaskuviakin monta kappaletta. Tästä joukosta erottuu silmääni kuva nuoresta merivoimien aliluutnantista.

- Mulla on ollut kuusi lasta. Viisi on vielä elossa. Onhan niitä lastenlapsiakin kymmenkunta. Ja sitten on lastenlasten lapsiakin. Kaiken taust-

talla on kuitenkin hyvä vaimoni Tuija Anita Teresia Veistinen, syntynyt vuonna 1925. Hoidin häntä täällä kotona vuosia. Hän kuoli 88-vuotiaana viime vuonna, sanoo Veikko katsoen vakavasti silmiin: ”Hän odottaa minua Turun hautausmaan Veteraani-lehdossa”.

- Elämäni on ollut täynnä suunnitelmia. Sodan aikana toiset tekivät suunnitelmia ja minä olin etupäässä toteuttajaportaassa. Siviilityössäni sain olla mukana monessa hienossa projektissa. Harrastusteni piiri on sivunnut vahvasti työasioitani ja omaan yhteiskuntaamme liittyviä pulmia. Olen toiminut mm. monen yhdistyksen sihteerinä. Vaimoni sekä yhteiset lapsemme ja lastenlapsemme omine lapsineen ovat kuitenkin aina olleet etualalla. ”Ehkäpä olen vienyt omalta osaltani suomalaisen yhteiskunnan asiaa piirun verran eteenpäin”, toteaa hymyssä suin 94-vuotias sotaveteraani Veikko Veistinen.

Matti J. Paavola, sotaveteraani



Veteraanimme tarvitsevat huolenpitoa ja ystävän tukea

Sotiemme veteraanit ovat jo iäkkäitä. Rivit harvenevat ja veteraanien keski-ikä ylittää 90 vuotta. Yhä useammat veteraanit, heidän puolisonsa ja leskensä elävät yksin. Kotonaan asuu kotihoidon ja tarvittavien sosiaali- ja terveystalvelujen tuella vieläkin heistä suurin osa. Yksinäisyys käy monille raskaaksi. Jokainen meistä tarvitsee ihmisen läheisyyttä, seuraa ja välittämistä.

Tähän haasteeseen on pyritty vastaamaan ystäväpalvelulla. Turun Sotaveteraanit ja sen Tuki- ja perinneyhdistys ovat yhteisvoimin käynnistäneet veteraanien, heidän puolisoitensa ja leskiensä ystävätoiminnan. Tämän vuoden tammikuussa alkanut ystäväpalvelu on auttanut noin kahtakymmentä veteraania, puolisoa tai leskeä. Olemme saaneet tukijäsentemme joukosta mukaan toistakymmentä ystävää. Moni ystävää halunnut on kuitenkin joutunut pettymään, koska ystäviä ei ole saatu mukaan riittävää määrää.

Vanhuksemme ja veteraanimme tarvitsevat apua, huolenpitoa ja ystävän tukea juuri nyt. Tämän haasteen meistä jokainen voi halutessaan ottaa vastaan. On kysymys jokapäiväisistä arkisista teoista, joita me kaikki voimme tehdä. Arvostamalla van-

huksia - usein omia isovanhempia tai lähisukulaisia - läheisinä ihmisinämme antamalla heille rakkautta, inhimillistä huolenpitoa ja aikaamme, olemme omalta osaltamme turvaamassa heille onnellisempaa vanhuutta. Asennemuutos on kiinni meistä jokaisesta.

Vapaaehtoistyöllä autetaan paljon. Tukiystäviä ja auttavia käsiä vanhusten arkielämän tilanteissa tarvitaan lisää. Jokainen voi omassa lähiympäristössään ottaa vanhuksat huomioon. Yksinäistä naapurua voi auttaa vaikkapa kauppareissulla tai talviliukkaalla pihamaalla roskapussin viemisessä taikka kantamalla polttopuut vanhan mummonmökkin porstuaan. Kerrostalon naapurin kanssa voi ystävällisesti keskustella ja samalla kysyä hänen vointiaan. Yksinään elävän iäkkään ja huonosti liikkuvan vanhuksen voi välillä ottaa auton kyytiin ja viedä vaikka läheiseen markettiin ja apteekkiin.

Suomessa elämän perusturva ja ihmisistä huolehtiminen on arkipäivän todellisuutta. Vai unohtuuko tämä asia? Harva meistä pystyisi kulkemaan sen tien, jonka sotavuosien kovan koulun käyneet vanhuksat ovat joutuneet kulkemaan. Siihen aikaan ihmisten välinen kanssakäy-

minen ja vähempiosaisista huolehtiminen kuului jokapäiväiseen elämään, vaikka monesti oma elämä ja toimeentulo oli tiukoilla. Veljeä, sisarukoa tai omia lähiomaisia ei jätetty yksin. Veteraanien joukko harvenee nopeasti ja aikaa asenteiden korjaamiseen on vähän. Heidän ikäpolvensa on tottunut vähään eikä useinkaan edes hae itselleen kuuluvia oikeuksia.

Luodaan yhdessä mahdollisuus turvalliseen vanhuuteen, jonka jokainen vanhus ja veteraani on ansainnut. Kohdelkaamme heitä niin kuin toivomme itseämme kohdeltavan, kun olemme heidän iässään ja toisten ihmisten avun tarpeessa. Sotiemme veteraaneilla on hyvä tunnuslause: Kaveria ei jätetä. Ketään meistä ei saisi jättää yksin. Tämä ajattelu ja asenne toimii nykypäivänäkin. Ystäväjoukossamme on ilahduttavasti mukana myös kaksi nuorta miestä. Tulkaa muutkin mukaan veteraanimme tuki- ja ystävätoimintaan! Auttamisen ilo on kaksinkertainen ilo. Se tuo hyvän mielen myös veteraanin ystävälle.

Risto Kapari, puheenjohtaja
Turun Sotaveteraanien
Tuki- ja perinneyhdistys ry.



Naisjaostolla sisarvierailu

- Naisjaoston työ jatkuu kaikilta osin niin kuin tähänkin asti, vakuutti puheenjohtaja Pirkko Kuorehjärvi kevään Veljesviestissä.

Sisartapaamiset järjestetään kaksi kertaa kuukaudessa, kuluvan syksyn esiintyjänä on ollut muistihoitaja, on vietetty runo- ja laulutuokiota.

Lokakuussa vierailivat Perniö-Särkisalon sekä Sauvon sisaret; ohjelmassa oli Raili Suokon esitys Aleksis Kiven lapsuudesta, Sini Munukka kertoi millainen on isoäiti.



Seurakuntayhtymän juhlasalissa kappalainen Jani Kairavuo laulatti ja kertoi Aino-tyttärensä kanssa syksyn väreistä.

Toiminnanjohtajan tuoilta

Parisen vuotta sitten suoritettu yhdistyksen toiminnanjohtajan vaihdos toi, niin kuin kaikki hyvin tietävät, mukanaan myös sen muutoksen, että piirin ja sen liitännäisyhteisöjen asioita hoitava toimisto muutti myös Turun Sotaveteraanien toimistoon. Kun tänään tarkastelee tuota muutosta, voi todeta kaiken sujuneen kiitosta ansaitsevalla tavalla. Plus-puolella voidaan myös kirjjata monet yhteisen toimiston avulla saavutetut synergiaedut, joita ovat mm. osittain yhteiset toimistokoneet. Joku voi nähdä asiassa myös miinuksia, minulle sellaisia ei ole kuluneen kahden vuoden aikana tullut eteen.

Turun Sotaveteraanien tärkein tehtävä, niin kuin se on kaikilla muillakin veteraaniyhdistyksillä, on edelleen pitää kokonaisvaltaisesti huolta veteraaneista, heidän puolisoistaan

ja leskistä. Veteraanien ikääntymisen myötä ja keski-ikä ollessa jo yli 90 – vuotta, on selvää, että tukitoimintojen tarve koko ajan kasvaa ja muuttuu samalla yhä haastavamaksi. On luonnollista, että mahdollisimman moni veteraani haluaa asua omassa kodissaan niin kauan, kun se suinkin on mahdollista. Kaikki se kolmannen sektorin toimijan apu, jota yhdistyksemme jäsenistölelle antaa, tähtää juuri tämän asian mahdollistamiseen. Haluan kuitenkin korostaa, että toimintamme ei ole tarkoitettu korvaamaan valtion ja kunnan antamaa, sinänsä varsin monimuotoista, apua, vaan ainoastaan täydentämään sitä.

Yhdistyksemme pitää myös sopeuttaa toimintaansa ikääntyvän jäsenistönsä tarpeet ja jaksamisen huomioon ottaen. Siksi jostakin pitää

luopua, ja ehkä jotakin tulla vielä tilallekin. Tänä vuonna on hallituksen päätöksellä päätetty yhdistää joulukuukailu ja joulujuhla. Uusimuotoista tilaisuutta vietetään Turun Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntasalissa lauantaina 13.12. Tarjolla on joulupuuroa lisukkeineen sekä perinteistä jouluisia ohjelmaa. Tarkemmin asiasta tiedotetaan vielä, kuten muistakin asioista Turun Sanomien ”Killat” – palstalla. Toivon, että mahdollisimman moni veteraani vielä jaksaisi tulla tähän tilaisuuteen.

Yhdistykseemme kiinteästi liittyvä Tuki- ja Perinneyhdistyksellä on tulevana vuosina edessään todella haasteellinen toiminnan aika pikkuhiljaa siirryttäessä kohti perinneaikakautta. Meistä ei varmaan kukaan tänään edes ymmärrä, minkälaisesta kokonaisuudesta sotiemme 1939 – 1945 veteraanien perinteessä on kysymys. Tuo perintö on helppo kytteyttää lauseeseen, että ”Veteraanien perintö on kertomus uhrautuvaisuudesta, sitkeydestä, lähimmäisen huomioonottamisesta, velvollisuudentunnosta ja tulevaisuudenuskosta”. Tämä lause on kirjattu 27.4.2005 Veteraaniperinteen adressiin, jolla veteraaniliiton perinteen vaalinnan meillemme nuoremmille luovuttivat Tornion kansallisen veteraanipäivän juhlassa. Tiedämme kaikki, että tämä perinne on säilyttämisen ja vaalimisen arvoinen, mutta tiedämmekö, mitä kaikkea siihen sisältyy? On itse kullakin aihetta mietintään.

Tällaisilla ajatuksilla tervehdin kaikkia tämän Veljesviestin lukijoita. Toivon kylmyydestä huolimatta aurinkoisia loppusyksyn päiviä ja innostusta toimintaan. Tämä työ on kunniavelan maksua heille, joiden ansiosta Suomi on olemassa. Velka jää meidänkin jälkeemme, mutta saadaan edes korkoja maksuun.

Osmo Suominen
toiminnanjohtaja





Talvisota jäänmurtajalla

- Minähän synnyin keisarivallan aikana elokuussa 1916 Luvialla, avaa Klaus Heinonen keskusteluhetken palvelutaloasunnossaan Turun Ruohopäässä. – Kansakouluajan jälkeen jatkoin Rauman lyseossa.

- Nuoruuteen liittyi kiinteästi partio. Aloitin kahdeksanvuotiaana, myöhemmin toimin partiojohtajana. Tälle harrastuksella sain tukea koko perheeltä, äitini ompeli meille partiopukujakin. Mutta muitakin kiinnostavia toimia oli, koko ajan houkutteli Suojeluskunnan poikaosasto.

Klaus Heinonen on kirjoittanut kouluajan jälkeisistä vuosista sekä asevelvollisuus- ja sota-ajasta napakan yhteenvedon:

”Harjoittelijana teknisellä alalla neljä vuotta. Asevelvollisuusai-ka 1937-1938, talvisota 1939-1940 ja jatkosota 1941-1944, aliupseerikoulu ja upseerikoulu. Sotilasarvo jatkosodan päättyessä yliluutnantti. Poron teknillisestä koulusta sähkötekniikoksi 1946.”

- Ensimmäisen asevelvollisuuskesän olin panssarilaiva Ilmarisella, harjoittelimme merimiestaitoja ja lopulta kukin perehtyi omaan alaansa-kin, radiokoulutuksessa olin Helsingissä.

- Kesällä -38 olin mukana varsin kiinnostavassa tapahtumassa. Kun

Ruotsin kuningas juhli 70-vuotispäiväänsä veimme tasavallan presidentti Kyösti Kallion Tukholmaan. Presidentin lähtiessä linnaan me hurrasimme laivan kannella ja ihmettelimme, että mitenkähän hän pääsee juhlapaikalle, kun laiturilla on noin paljon väkeä.

- Juhlavierailulle oli Tukholmaan tullut sotalaivoja kymmenestä maasta. Siinä joukossa me näyimme, olihan Ilmarinen maailman suurin panssarilaiva.

- Syksyllä -39 olin töissä Porin Rosenlewillä. Kaikki tuntuivat olevan varpaillaan, mieltävän, että mitähän tästä oikein tulee. Yhtenä päivänä tuli poliisi ja toi laput ensimmäiselle ryhmälle, pari päivää myöhemmin sain määräyksen lähdöstä Turun Heikkilään, jossa oli luutnantti vastassa: Ota tuosta varusteet ja sitten linja-autoon.

- Linja-autollinen miehiä viettiin Raumalle, jossa majoituimme täysin aseistettuun jäänmurtajaan. Minut komennettiin sähköttäjän tuuraa-jaksi.

- Murtajaan oli lastattu varusteita vietäväksi Ahvenanmaalle, kannella oli silloin hevosiakin. Gotlannin tienoilla meitä kutsuivat kauppalaivat, joten jatkoimme Tukholman väyläl-le.

- Kun toimme saattuetta kohti Suomea, ympärillä kierteli venäläinen kone, ihmettelimme, että mitähän tässä käy, siellä tiesimme yhdessä laivassa olleista 150 merimiinas-ta. Kone pudotti pommejaan, mutta selviydyimme vahingoitta. Osa jat-koi Turkuun, osan veimme Vaasaan.

Klaus Heinosen loppuvuoteen panssarilaivalla kuului sukellusve-neen takaa-ajoa, myrskyisiä matko-ja radistin kopissa.

Huoltoa Koivistolle

- Joulukuussa oli tulossa, joten tulimme Turkuun hakemaan polttoainetta, vettä ja muonaa. Joulua vietimme Helsingissä Katajanokan päässä.

- Talvikuuksiksi tuli Kotkasta tukikohtamme. Kun murtajalla läh-dettiin merelle, ilmaan nousi pak-su savu, joten vihollinenkin näki, että nyt siellä tullaan. Niinpä päiväl-lä olikin pysyteltävä piilossa, yöllä teimme huoltomatkoja Koivistolle-kin. Veimme varusteita, mutta samalla pidimme itäisen Suomenleh-den väylät avoimina.

- Kotkaa pommitettiin pirusti, yksi murtajista kärsi täysosuman, mut-ta se kunnostettiin Suomenlinnassa. Yhdessä pommituksessa hävisi vetu-ritalli maan tasalle.

- Kun rauha tuli, kuljetimme kalustoa Ahvenanmaalta Paraisille. Minä pääsin heinäkuussa siviiliin. Väli rauhan kuukaudet Klaus Heinonen oli Porissa, tutuissa sähköpuolen harjoittelijatoimissa Rosenlewillä. - Tein sen minkä Tauno käskee.

Vaurioiden korjausta

- Mutta pian tulikin määräys palvelukseen, Helsinkiin, ensin varvatehtäviin öljysatamaan ja sitten Suomenlinnan viestikeskukseen. Talveen 41/42 kuului rannikkotyöstön au-koulu Isossasaarella.

- Kun koulujakso siirryin Hankoon, venäläiset olivat lähtiessään räjäyttäneet tykkejä ja minä sähkömiehenä aloin korjaamaan viestivaurioita. Kun aikanaan olimme valmiit koeammuntoihin, kenraali Nenonen toi kymmenen kenraalin ryhmän seuraamaan tapahtumaan; 500 kilon painoisilla ammuksilla tuhottiin 50 kilometrin päähän hinattua maalilaivaa.

Urheilun johtajaksi

- Hangon jälkeen komentaja kutsui

puheilleen; ohje oli selvä, ensin joululomalle ja uuden vuoden puolella Merisotakouluun, 3. tammikuuta alkavalle kurssille.

- Tuolla kurssilla pojat tekivät aikamoisen tempun. En ollut paikalle kun ryhmälle valittiin urheilujohtaja. Pojat ehdottivat minua ja jatkuvasti, kun pienentynyt kurssilaisryhmämme kokoontuu muistelemaan, pojat muistuttavat, että jaaha, sieltä hän tulee urheilujohtaja. Tuo ryhmä, johon kuuluu kenraali Jaakko Valta, on miettinyt seuraavaksi tapaamispaikaksi Turkuun.

- Kurssiin kuuluneen kuukauden harjoittelun olin Miessaarella, viimeisinä sotaviikkoina kouluttamassa viestimiehiä.

Sodasta sähköön

Sodan päätyttyä yliluutnantti Klaus Heinonen kävi Porin teknillisen koulun sähkötekniikan kurssin valmistuen sähköteknikoksi 1946. Ensimmäisen työpaikan hän sai Strömberg Oy:ltä Helsingissä voimalaitossuunnittelijana, seuraavaksi 1950-54 Haapamäellä Vääriskosken sähkölaitoksen hoitajana.

- Vuonna -54 aloitin Konnevedellä Kellankosken Voima Oy:n toimitusjohtajana. Sähkölaitoksen verkosto käsitti useita pitäjiä sekä vesivoimalaitoksen. Tehtävä oli monipuolinen, sähkölinjojen uudisrakentamista, vanhojen linjojen korjausta, yleensäkin huoltoa ja valvontaa.

Kerhojen perustaja

Konneveden vuosinaan Klaus Heinonen toimi parikymmentä vuotta Suolahden Kyllästä Oy:n hallituksessa. Hän osallistui kalankasvatukseen Siikataimen Oy:n johtokunnassa yhtenä omistajajäsenistä.

- Heti sodan jälkeen liityin 1945 Porin Reserviupseereihin, harrastus Helsingissä ja Keuruulla. Kun muutin Konnevedelle perustin reserviupseerikerhon, myöhemmin myös Hankasalmele.

- Eläkkeelle siirtymisen ja Turkuun muuton seurauksena iso osa harrastuksista jäi. Jäljellä ovat reserviupseeritoimintaan liittyvä voimistelu, saunominen ja uinti sekä veteraanit. Lapsuskoti Luviolla on tärkeä kesänviettopaikka puutarhoineen.



Satakunnassa syntyneet Turun syysauringossa - veteraanitoiminnan aktivisti Jarmo Suomala ja Klaus Heinonen.



SOTAORPOTUNNUS suunnitellut taiteilija Aimo Vuorinen

SOTAORPOTUNNUKSEN SYMBOLIIKKA

Kaukainen lähtökohta on Ranskan liljan tyylitelty muunnos. Se edustaa asiaamme liittyvää vapauden ihannetta. Hopean väri merkitsee sitä, että arvostamme tunnustamme. Risti tunnuksen alaosassa viittaa siihen uhriin jonka isämme tai äitimme antoi isänmaalle. Pieni vaakunaleijona ristin keskellä on merkkinä siitä, että valtiovalta on tunnuksen meille suonut.

Valtakunnalliset Hengelliset ja Kulttuuripäivät Turussa

Tänä vuonna Kaatuneitten Omaisten Liiton Hengellisiä ja Kulttuuripäiviä vietettiin syyskuun ensimmäisenä viikonloppuna Suomen vanhimmassa kaupungissa. Päivät ovat jäsenistölle vahva perinne – juhla, jota on vietetty jo vuodesta 1957 lähtien. Juhlan järjestelyistä vastasi yhdessä liiton kanssa Lounais-Suo-

men Sotaorvot ry, puheenjohtajansa Erkki Marttisen johdolla.

Monipuolisesta ohjelmasta ja harvinaisen lämpimästä alkusyksyn säästä nautti runsaat 650 vierasta joista pohjoisimmat olivat tulleet Rovaniemeltä, Kuusamosta ja Oulusta saakka. Lauantaina tervetuloa nauttinutta juhlaväkeä

ilahduttivat sotaorpokuoron upeat esitykset. Laulajia oli mukana ainakin Helsingistä, Turusta, Imatralta ja Lahdesta.

Kauniita Turun maisemia ja nähtävyyksiä ihasteltiin kiertoajelulla. Illan kruunasi Turun tuomio-kirkossa esitetty Lasse Heikkilän Suomalainen messu, jossa lauluiin, soitoin ja



Historiallinen hetki, sotaorpotunnuksen kiinnittäminen.

liikkein ilmaistiin rukousta ja kiitosta Jumalalle.

Sunnuntaiaamuna juhlaväki täytti Turun tuomiokirkon ääriään myöten Kaksikielisen Piispanmessun aloitti Esa Haaran lähettämä seppelpartio, joka Narvan marssin soidessa lähti viemään tervehdystä sankarihautausmaalle.

Messun liturgina ja saarnaajana toimi Turun arkkihiippakunnan piispa Kaarlo Kalliala. Piispan saarnan aiheena oli ”Tavallisen elämän tavaton arvo”. Tilaisuudessa kuulumme myös kuorolaulua. Ehtoollisen jakoon osallistuivat seurakunnan pappien ohella myös sotaorpopapit Aune-Inkeri Keijonen ja Erkki Martinen.

Messun jälkeen yli 750 vuotta vanhan Tuomiokirkon historiasta kertoi matkailuneuvoja Aiju von Schönerman.

Pääjuhla Konserttitalossa

Alkumusiikkina kuulumme puhallinmusiikkia Laivaston soittokunnan esittämänä. Liiton tervehdyksen aluksi puheenjohtaja Mauri Niskakoski totesi Hengellisten ja Kulttuu-

ripäivien olevan liiton vuosittainen tärkeä juhla. Hän kertasi sotaorpotunnuksen valmisteluun liittyneitä monitahoisia vaiheita ja valotti tunnuksen symboliikkaa. Seurasi odotettu, historiallinen hetki kun sotaorvot puheenjohtajansa johdolla kiinnittivät sotaorpotunnuksen rintapieleensä - vasemmalle, sydämen puolelle.

Kulttuuripitoinen juhla jatkui sisältäen lausuntaa, kuoromusiikkia ja yksinlaulua sopivasti juhlaa rytmittäen.

Juhlapuheen piti Kelan pääjohtaja Liisa Hyssälä. Puheessaan hän käsitteli näkemyksiä sodasta ja sotaorvoudesta, viitaten useisiin tutkimuksiin, yksilökohtaisiin ja kollektiivisiin kokemuksiin. ”Vielä tänäkin päivänä sotiemme orvot kantavat mukanaan isän ikävää. Vain te tiedätte, mitä merkitsee menettää läheinen ihminen, mitä merkitsee menettää rakkaimpansa taistelukentillä. Vain te tiedätte, mitä merkitsee se, että isä on soutanut kauas eikä hän koskaan enää palaa.”

Juhlassa jaettiin Tasavallan Pre-

sidentin Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä myöntämät kunniamerkit: Suomen Leijonan I luokan ritarimerkin vastaanotti Mauri Niskakoski, Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan I luokan mitalin kultaristein olivat vastaanottamassa Helmi Hämeenniemi, Tuija Ketonen ja Olavi Sipilä. Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali oli myönnetty Greta Alanärälle, mutta hän oli estynyt saapumasta juhlaan.

Tervehdykset juhlaan toivat Puolustusvoimat, Turun kaupunki, Turun tuomiokirkkoseurakunta ja Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiiri.

Juhlan lopuksi liiton varapuheenjohtaja Mikko Virrankoski osoitti kiitokset kutsuvieraille, pääjohtaja Liisa Hyssälälle, juhlayleisölle, ohjelman suorittajille, Turun Tuomiokirkkoseurakunnalle, Turun kaupungille sekä puolustusvoimille.

Tilaisuus päättyi juhlayleisön ja Laivaston soittokunnan yhteisesitykseen, Maamme-lauluun.

*Pirjo Tolvanen, järjestösihteeri
Kaatuneitten Omaisten Liitto ry*



Kultaa ja hopeaa

Turun Sotaveteraanisoittajat

Turun Sotaveteraanisoittajat Heikkilän sotilaskodilla

Vuosi sitten 20 vuoden ikään ehtinyt sotaveteraanimusiikin perinteitä ylläpitävä Turun Sotaveteraanisoittajat on vuoden aikana valmistellut jo kolmatta äänilevyään. Jos kaikki menee suunnitelman mukaan uusi levy, nimeltään ”Kultaa ja hopeaa, muistoja menneiltä vuosilta” saadaan myyntiin marraskuussa. Näissä merkeissä orkesteri järjestää marraskuun 22. ja 23. päivinä konsertit Heikkilän sotilaskodilla.

”Kaksi edellistä Heikkilän sotilaskodilla järjestettyä konserttia ovat olleet loppuunmyytyjä. Rajoitetun tilakapasiteetin vuoksi kummallakin kerralla ei läheskään kaikkia halukkaita voitu ottaa sisään. Tästä viisastuneina päätimme varata sotilaskodista kaksi perättäistä esityspäivää, jolloin jokaisen musiikistamme kiinnostuneen on helpompi tulla paikalle”, sanoo Sotaveteraanisoittajien puheenjohtaja ye-evl evp Matti Poutanen.

Turun Sotaveteraanisoittajat toimii Turun Sotaveteraaniyhdistyksen alajaostona. Konsertteja ja muita esiintymisiä on vuoden mittaan ollut Turun lisäksi lukuisilla paikkakunnilla Varsinais-Suomen alueella. Orkesterin johtajana toimii dir.mus. Reijo Ahola ja soittajia on 25.

”Pyrimme edelleen säilyttämään veteraanimusiikin perinteitä ohjelmistovalikoimassamme. Silloin pääpaino on viime sotien ajan viihde- ja iskelmämusiikissa vakavampiakaan teemoja unohtamatta. Viime aikoina olemme yleisön väistämättä nuorentuessa – kuitenkin teettäneet sovituksia myös 1950-luvun viihdemusiikin helmistä. Myös soittajisto muuttuu. Meillä ei enää luonnollisesti ole mukana yhtään sotaveteraania. Heidän puuttumisensa yritämme korvata innokkaalla ja perinteitä kunnioittavalla tavalla. Yleisön reaktioista päätellen olemme tässä ainakin jossain määrin onnistu-

neet. Ja mikä ilahduttavaa, soittajistoomme on tänäkin vuonna liittynyt neljä uutta jäsentä. Tällainen suunta pitää meidät elinvoimaisena ja mahdollistaa myös ohjelmistomme jatkuvan kehittämisen”, toteaa Poutanen.

Liput tulevat marraskuun alussa ennakkomyyntiin Turun sotaveteraaniyhdistyksen toimistoon Läntinen Pitkäkatu 37 sekä Heikkilän sotilaskotiin. Kun on ajoissa liikkeellä, voi valita itselleen parhaiten sopivan päivän. Pieni erä lippuja jätetään luonnollisesti vielä ovimyynntiinkin”, toteaa puheenjohtaja Poutanen. Lipun hinta on 15€, sotaveteraaneilta ja lotilta 10€. Hintaan sisältyy väliajalla tarjottava kahvi ja sotilaskodin munkki. Konsertit alkavat kumpanakin päivänä klo 15.00.

Muistojen iltapäivä

Turun sotaveteraanilaulajat ja –soittajat järjestävät yhteisen konsertin, joka pidetään Heikkilän sotilaskodissa lauantaina 7.2.2015. Veteraanilaulajat samoin kuin veteraanisoittajatkin esittävät kumpikin omat erilliset ohjelmansa, mutta lisäksi ne valmistelevat myös yhteisesti esitettäviä numeroita.

Musiikissa pyritään löytämään sellainen teema, että se toimii siltana sotavuosiin. Ehkäpä tavoitetaan jotakin sellaista tunnelmaa, mikä palauttaa mieliin vanhemman väen muistamat Yleisradion Asemiesilat. Jossain kohdin saattaa yleisökin päästä mukaan yhteislaulujen muodossa.

Muistojen iltapäiväksi nimetty tilaisuus alkaa klo 14.00 kahvitarjoilulla. Tilaisuus kestä kaikkiaan noin kaksi tuntia. Juontajana toimii Aulis Kotaviita. Pääsylipun hintaan luonnollisesti sisältyy sotilaskodin kahvitarjoilu. Liput maksavat 15 euroa, sotaveteraaneilta ja lotilta 10 euroa.

Lippuja tulee ennakkomyyntiin Turun Sotaveteraanien toimistoon Länntiselle Pitkällekkadulle sekä Heikkilän sotilaskotiin. Lippuja myydään myös ovelta.



Turun Sotaveteraanilaulajat kokoavat Laulun Ystävien salin täyteen yhteislaulajia. Lokakuisena torstaina oli luvasa iloa syksyn harmauteen. Ilmeisesti tavoitteeseen päästiin, koska suurin osa paikalla olleista vaati yhteislaulua keväiviikollekin. Meriaihekkisiin lauluihin keskittyneen lauluhetken vetäjänä toimi Aulis Kotaviita ja säestäjänä Pekka Rantanen.



Soittoa laulua ja sympatiaa



Turun Sotaveteraanien perinteistä avoimet ovet- pihapäivää on kuvailtu lämpimien halauksen, iloisten jälleennäkemisten tapahtumaksi; soittoa, laulua ja sympatiaa.

Elokuinen sää suosi tälläkin kertaa tilaisuutta, joka on tarkoitettu ennenkaikkea sotaveteraaneille läheisineen. Tervetulleita ovat aina olleet myös toiminnan tukijat sekä yhteistyökumppanit - kaikki kaupunkilaiset.

Ritva Jokiselle luovutettiin sotaveteraanien ansioristi.





Toinen veteraanikeiton maukkauden takaajista – Erkki Arminen.

Veteraanien rokkaa kauppatorilta



Kanta-asiakas; kymmenien vuosien aikana keitto-ostoksilla – Tytti Helenius.

- Turun Sotaveteraanien toritapahtuma on aina kerännyt suuren ostajajoukon.

Näin vakuuttaa yhdistyksen muonitusjaoston vetäjä Sirkka Näsi syksyisin. Tänä vuonna ennakointi osui kohdalleen, perinteinen hernekeiton myynti alkoi kauppatorilla yhdeksän tuntumassa ja klo 9.20 puolet kuudensadan litran soppatykkiannoksesta oli annosteltu ostajien astioihin.

- Aku Leino aloitti pienemmillä Alfakeittimillä ja nyt kun valmistaudumme toiminnan 40-vuotisjuhlaan, myydään keittoa armeijalta hankituista kolmesta soppatykkistä. Keittämisen aloitimme eilen, torstai-iltana,



He haluavat vuodesta toiseen kannattaa hyvää asiaa – Jukka Heininen ja Lasse Niittymäki.

ja kaikki ovat samaa mieltä, hyvältä maistuu, sanoo illalla aloittaneisiin kuuluva Erkki Arminen.

Tytti Heleniuksen kohdalla hernekeiton toriostos on perinnettä.

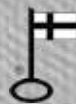
- Olen kymmenien vuosien ajan ollut veteraanien asiakkaana. Kun asuimme torin ylälaidassa, ostokäynti on helppoa, mutta kyllä tänne on tultava hiukan kauempaakin.

Myös Jukka Heininen ja Lasse Niittymäki ovat vakioasiakkaita.

- Tämähän on perinnettä. Ja tietysti asiaan kuuluu kannatusta hyvälle asialle, he perustelevat herkutteluhetkeään lokakuuisella kauppatorilla.



- Meillä on hyvät suhteet yläkertaan, arvelee hyvästä säästä Seppo Tuomi ja annostelee 20 litran annosta ostajalle.



**SYNTYNYT
ASIAKKAIDEN
OMISTAMAKSI.**

OP-Pohjola syntyi reilut sata vuotta sitten asiakkaiden omistamaksi – ja sellaisena se myös säilyy. Asiakasomistajuus on nyt vähintäänkin yhtä merkityksellistä kuin silloin aikoinaan. Tänäpäin lähes joka kolmas suomalainen on omistajamme. Yhdessä toimien edistämme suomalaisten taloudellista menestystä, hyvinvointia ja turvallisuutta. Kaikki asiakasomistajan edut näet osoitteessa op.fi

Yhdessä hyvä tulee.

Turun Seudun OP



Turku Palvelee

- Turun kaupungilla on monenlaisia palveluja veteraaneille, esittelee viestintäjohtaja Saara Malila ikä-ihmiselle suunnattuja toimintoja vastauksena Veljesviestin kysymykseen ”mitä kaupunki tarjoaa sotaveteraaneille”.

- Kaupungilla on esimerkiksi Avoimet Ovet -hankkeessa oivallinen Menovinkit-esite, jossa on koottu ikä-ihmisten palveluita samoihin kansiin. Toki siinäkin ei ole aivan kaikkia kulttuuripalveluita eritellysti mukana. Suuri osa niistä, kuten orkesteri, museot, teatteri ja kirjasto ovat kaikkien kohderyhmien palveluita.

- Paperisia esitteitä on saatavana palvelutalo Kotikunnaasta.

- Kaupunki on kustantanut lisäksi esitteen, jossa on kerrottu vapaaehtoistoiminnasta kotona asuvien ikäihmisten hyvinvoinnin tueksi. Esite on tehty yhdessä Turun kaupungin hyvinvointitoimialan ja Turun alueella vapaaehtoistyötä ikäihmisten parissa tekevien tahojen kanssa.

- Esitteitä ei ole tarkoitus jakaa kaikille ikäihmisille vaan kohdenneusti heille, jotka siitä hyötyvät. Esitteen on tarkoitus toimia myös työntekijöille työvälineenä. Työntekijät voivat yhdessä ikäihmisen kanssa katsoa mistä ikäihminen voisi pyy-

tää itselleen kertaluonteisen tai toistuvan vapaaehtoisen tuen itselleen. Esitteestä löytyy neuvoja yhteydenottamisen tueksi.

Viestintäjohtaja Saara Malila toteaa, että Turun kaupungin työntekijät käyvät mielellään myös henkilökohtaisesti esittelemässä veteraanien tilaisuuksissa vapaa-aikatoimialan palveluita kulttuurin ja liikuntapalveluiden merkeissä.

- Ponnistelemme lisätäksemme entisestään yhteistyötä hyvinvointitoimialan palveluohjauksen kanssa, jotta viestimme menisivät mahdollisimman hyvin perille molempien organisaatioiden kautta.





Itella Green



*Puutarhakadun Hammaspiste
toivottaa
Rauhallista Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta!*

TÄMÄN VELJESVIESTIN POSTITUKSEN ON KUSTANTANUT PUUTARHAKADUN HAMMASPISTE

VELJESVIESTI

Turun Sotaveteraanit Ry:n jäsenlehti
Vastaava toimittaja: Pekka Paatero
Päätoimittaja: Aimo Forsell
Puh. 050 463 5501
Toimittaja: Osmo Suominen

Toimisto
Läntinen Pitkäkatu 37, 20100 Turku
Puh. (02) 251 6870 tai (02) 233 2514